

1.

Lag**om ändring av lagen om försäkringsavtal**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 28 juni 1994 om försäkringsavtal (543/1994) 25 § och 49 § 3 mom.,
ändras 1 §, 2 § 3 mom., 3 § 2 och 3 mom., 5 § 1 och 4 mom., 7 §, 11 § 1 och 3 mom., 15 §
 2 mom., 16 § 2 mom., 17 §, 19 § 2 mom., 20 §, 24 § 3 mom., 26 och 27 §, 30 § 3 mom., 34 §,
 35 § 3 mom., 38 § 1 mom., 40 § 1 mom., 41 §, 42 § 2 mom., 47 § 1—3 mom., 51 § 1 mom.,
 53 §, 54 § 1 mom., 64 §, 70 § 2 mom., 72 §, 73 § 1 mom., 74 § och 75 § 3 mom., sådana de
 lyder 1 § delvis i lag 82/1998 och 5 § 4 mom. i lag 30/2005, samt
fogas till lagen en ny 4 a och 6 a §, till 16 § ett nytt 3 mom., till lagen en ny 17 a, 17 b och
 20 a § samt till 58 § ett nytt 3 mom. som följer:

1 kap.

ell försäkring om premien helt eller delvis
skall betalas av den försäkrade.**Allmänna stadganden**

1 §

3 §

*Tillämpningsområde**Bestämmelsernas tvingande natur*

Denna lag tillämpas på andra än lag-
 stadgade försäkringar.

Lagen tillämpas dock på försäkringar som
 avses i trafikförsäkringslagen (279/1959), pa-
 tientskadelagen (585/1986) och lagen om
 miljöskadeförsäkring (81/1998), om inte
 något annat bestäms i dessa lagar.

Denna lag gäller inte återförsäkring.

2 §

Definitioner

En försäkring som erbjuds en grupp
 (gruppformånsförsäkring) anses vid
 tillämpningen av denna lag som en individu-

Ett avtalsvillkor som till nackdel för
 försäkringstagaren avviker från bestämmel-
 serna i denna lag är ogiltigt i förhållande till
 en konsument samt en annan fysisk eller ju-
 ridisk person som, med beaktande av arten
 och omfattningen av sin näringsverksamhet
 eller annan verksamhet samt förhållandena i
 övrigt, i sin egenskap av försäkringsgivarens
 avtalspart kan jämföras med en konsument.
 Bestämmelserna i detta moment gäller inte
 gruppförsäkring.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. gäller inte
 kredit- eller borgensförsäkring, sådan sjöför-
 säkring eller annan transportförsäkring eller
 sådan försäkring av luftfartyg som har teck-
 nats av en näringsidkare.

4 a §

Bestämmelser som skall tillämpas på kapitaliseringsavtal

På en sådan placeringsförsäkring i vilken det inte finns någon försäkrad (kapitaliseringsavtal), tillämpas bestämmelserna i 1—3, 5, 6, 6 a, 7—9, 12, 13, 13 a, 51 och 52 §.

2 kap.

Information om försäkringen

5 §

Information innan avtal ingås

Försäkringsgivaren skall innan ett försäkringsavtal ingås ge försäkringssökanden den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och för valet av försäkring, såsom information om försäkringsformerna, premierna och försäkringsvillkoren. När informationen ges skall uppmärksamhet även fästas vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet. Samtidigt skall uppmärksamhet fästas vid omständigheter som är väsentliga för valet av sådana placeringsobjekt som eventuellt hänför sig till försäkringen, med särskilt beaktande av försäkringssökandens tidigare erfarenhet av och målet med placeringarna.

Försäkringsinspektionen kan utfärda bestämmelser om hur kostnaderna för sparlivförsäkring och pensionsförsäkring skall beräknas och meddelas.

6 a §

Uppgifter om grunden för avslag

Om en konsument eller en person som enligt 3 § 2 mom. kan jämföras med en konsument inte beviljas en försäkring skall grunden för avslaget meddelas försäkringssökanden, förutom om avslaget grundar sig på 11 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt (68/1998). På försäkringssökandens begäran skall grunden meddelas skriftligen. Grunden för avslaget skall vara förenlig med lag och god försäkringssed.

7 §

Information under försäkringens giltighetstid

Försäkringsgivaren skall årligen informera försäkringstagaren om försäkringsbeloppet och om andra sådana omständigheter beträffande försäkringen som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren. Närmare bestämmelser om de uppgifter som skall anges i det årliga meddelandet finns i 26 och 27 §. Efter ett försäkringsfall har försäkringsgivaren upplysningsplikt gentemot den som har rätt att kräva betalning av försäkringsgivaren.

3 kap.

Försäkringens giltighet och ändring av avtal

11 §

Answarets inträdande

Försäkringsgivarens ansvar inträder, om det inte har avtalats individuellt om någon annan tidpunkt med försäkringstagaren, i och med att försäkringsgivaren eller försäkringstagaren har gett eller sänt ett antagande svar på den andra avtalspartens anbud.

Om det med beaktande av försäkringens art eller av någon annan särskild orsak föreligger skäl därtill, kan det i försäkringsvillkoren föreskrivas att premiebetalning är en förutsättning för att försäkringsgivarens ansvar skall inträda. Försäkringsgivaren skall för att få åberopa en sådan föreskrift i försäkringsvillkoren göra en anteckning därom på premiefakturan.

15 §

Försäkringsgivarens rätt att säga upp en skadeförsäkring under försäkringsperioden

Försäkringsgivaren skall efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden utan obefogat dröjsmål säga upp försäkringen skriftligen. I meddelandet om uppsägningen skall uppsägningsgrunden anges. Om uppsägning

gen inte utförs på det sätt som avses i detta moment förlorar försäkringsgivaren sin uppsägningsrätt, dock inte om försäkringstagaren i det fall som avses i 1 mom. 2 punkten svikligen försummat sin i 26 § 1 mom. nämnda upplysningsplikt. Försäkringen upphör att gälla en månad efter att uppsägningsmeddelandet har avsänts.

16 §

Uppsägning av fortlöpande skadeförsäkring

Försäkringsgivaren har rätt att säga upp en fortlöpande skadeförsäkring så att den upphör i slutet av försäkringsperioden. För uppsägningen skall det finnas en grund som överensstämmer med god försäkringssed. Uppsägningsmeddelandet skall sändas till försäkringstagaren senast en månad före försäkringsperiodens utgång. I meddelandet skall uppsägningsgrunden anges, förutom om uppsägningen grundar sig på 11 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt. Om uppsägningen inte utförs på det sätt som avses i detta moment är uppsägningen ogiltig.

Bestämmelser om försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen finns i 12 §.

17 §

Försäkringsgivarens rätt att säga upp en personförsäkring

Försäkringsgivaren har rätt att säga upp en personförsäkring om

1) försäkringstagaren eller den försäkrade innan försäkringen beviljades har givit försäkringsgivaren oriktiga eller bristfälliga uppgifter uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa,

2) försäkringstagaren eller den försäkrade när han eller hon uppfyllt sin upplysningsplikt har förfarit svikligen men försäkringsavtalet ändå med stöd av 24 § 3 mom. är bindande för försäkringsgivaren, eller

3) det i en omständighet som är av betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar och som hänför sig till den försäkrade skett en förändring som ökar

risken för skada och försäkringsgivaren inte skulle ha beviljat försäkringen om denne känt till det rätta förhållandet eller den omständighet som hänför sig till den försäkrade.

Försäkringsgivaren får även säga upp en personförsäkring om

1) den försäkrade uppsåtligen har framkallat försäkringsfallet eller

2) den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat försäkringsgivaren oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar.

Försäkringsgivaren skall efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden utan obefogat dröjsmål säga upp försäkringen skriftligen. I meddelandet om uppsägningen skall uppsägningsgrunden anges. Om uppsägningen inte utförs på det sätt som avses i detta moment förlorar försäkringsgivaren sin uppsägningsrätt. Försäkringen upphör att gälla en månad efter att försäkringsgivaren har sänt försäkringstagaren ett meddelande om uppsägningen.

Bestämmelser om försäkringsgivarens rätt att säga upp en försäkring på grund av försenad premiebetalning finns i 39 §.

17 a §

Försäkringsgivarens rätt att med stöd av försäkringsvillkoren säga upp en olycksfallsförsäkring och en sjukförsäkring

I villkoren för sådan olycksfallsförsäkring och sjukförsäkring beträffande vilken premiebetalning har avtalats ske regelbundet (*premieperiod*), kan det föreskrivas att försäkringsgivaren har rätt att säga upp försäkringen så att den upphör vid utgången av en premieperiod. Om premieperioden är kortare än ett år eller det inte avtalats om en premieperiod har försäkringsgivaren rätt att säga upp försäkringen så att den upphör först i slutet av kalenderåret.

Försäkringen får inte sägas upp av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat. Grunden för uppsägningen skall även i övrigt vara förenlig med god försäkringssed.

Ett meddelande om uppsägning skall sän-

das till försäkringstagaren senast en månad före försäkringsperiodens i 1 mom. avsedda utgångstid. I meddelandet skall grunden för uppsägningen anges. Om uppsägningen inte utförs på det sätt som avses i denna paragraf är uppsägningen ogiltig.

17 b §

Gruppförmånsförsäkrings upphörande

Om en gruppförmånsförsäkring upphör aningen helt eller i fråga om en försäkringstagare som har utträtt eller uteslutits ur gruppen skall försäkringsgivaren skriftligt meddela försäkringstagaren om grunden och tidpunkten för försäkringens upphörande. Försäkringen får upphöra att gälla tidigast en månad efter att meddelandet sänts.

19 §

Ändring av avtalsvillkoren för en fortlöpande skadeförsäkring vid inträdet av en ny försäkringsperiod

Försäkringsgivaren skall i samband med premiefakturan sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet skall nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i kraft vid ingången av den försäkringsperiod som först följer sedan en månad förflutit från det att försäkringsgivaren till försäkringstagaren sänt ett i detta moment avsett meddelande om ändring av avtalsvillkoren.

20 §

Fortsatt personförsäkring med ändrade villkor

Om en försäkringstagare eller en försäkrad uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har försummat sin i 22 § avsedda upplysningsplikt och försäkringsgivaren om denne fått korrekta och fullständiga upplysningar skulle ha meddelat försäkring endast mot högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, fortsätter försäkringen med dessa premier och på

dess villkor. Det samma gäller om försäkringstagaren eller den försäkrade när han eller hon uppfyllt sin upplysningsplikt har förfarit svikligen men försäkringsavtalet ändå med stöd av 24 § 3 mom. är bindande för försäkringsgivaren.

Försäkringen fortsätter att gälla med ändrade villkor också om det i en omständighet som är av betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar och som hänför sig till den försäkrade skett en sådan förändring som avses i 27 § och försäkringsgivaren skulle ha meddelat försäkringen mot högre premie eller annars på andra villkor i det fall att den omständighet som hänför sig till den försäkrade motsvarat förändringen redan då försäkringen meddelades.

Då försäkringsgivaren fått kännedom om att upplysningsskyldigheten försumrats eller att en omständighet som hänför sig till den försäkrade förändrats, skall denne utan obefogat dröjsmål sända försäkringstagaren ett meddelande om på vilket sätt och vid vilken tidpunkt premien eller andra avtalsvillkor ändras. I meddelandet skall nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Om försäkringsgivaren inte sänder något meddelande i enlighet med detta moment förlorar försäkringsgivaren sin rätt att ändra premien eller villkoren.

20 a §

Ändring av avtalsvillkoren för en personförsäkring

I försäkringsvillkoren för en personförsäkring kan bestämmas att försäkringsgivaren har rätt att på grunder som närmare anges i försäkringsvillkoren ändra premien och övriga avtalsvillkor. Premien och de övriga avtalsvillkoren får dock inte ändras av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

Premien och de övriga avtalsvillkoren för en livförsäkring får dock ändras endast om det finns särskilda skäl för en ändring på grund av förändringar i den allmänna skadeutvecklingen eller räntenivån och om innehållet i försäkringsavtalet inte ändras väsentligt jämfört med det ursprungliga av-

talet. Om lagstiftning som inverkar på livförsäkringen ändras har försäkringsgivaren dessutom rätt att ändra premien för livförsäkringen eller övriga avtalsvillkor så att de motsvarar ändringen i lagstiftningen.

Försäkringsgivaren har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren för en personförsäkring göra smärre ändringar som inte påverkar försäkringsavtalets huvudsakliga innehåll.

Försäkringsgivaren skall sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet skall nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i kraft vid ingången av den premieperiod, eller, om ingen premieperiod avtalats, vid ingången av det kalenderår som först följer sedan en månad förflutit från det att försäkringsgivaren till försäkringstagaren sänt ett i detta moment avsett meddelande om ändring av avtalsvillkoren.

4 kap.

Vissa skyldigheter för försäkringstagaren och den försäkrade samt begränsningar av försäkringsgivarens ansvar

24 §

Försummelse av upplysningsplikten vid personförsäkring

Om resultatet av de påföljder som föreskrivs i 1 och 2 mom. blir uppenbart oskäligt för försäkringstagaren eller den som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

26 §

Ökning av risken vid skadeförsäkring

I försäkringsvillkoren för en skadeförsäkring kan föreskrivas att försäkringstagaren skall meddela försäkringsgivaren, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller som antecknats i försäkringsbrevet skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som försäkringsgivaren inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks. Försäkringsgivaren skall

påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i det årliga meddelande som avses i 7 §.

Försäkringstagaren skall underrätta försäkringsgivaren om en i 1 mom. avsedd förändring senast en månad efter att försäkringstagaren erhållit följande årliga meddelande efter förändringen.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin skyldighet enligt 2 mom., kan ersättningen sänkas eller förvägras.

27 §

Ökning av risken vid personförsäkring

Om någon omständighet som hänför sig till den försäkrade, såsom yrke, fritidsintressen eller boningsort, vid personförsäkring har betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar, kan det föreskrivas i försäkringsvillkoren att försäkringstagaren skall underrätta försäkringsgivaren om förändringar i dessa omständigheter. Försäkringsgivaren skall påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i det årliga meddelande som avses i 7 §.

Försäkringstagaren skall underrätta försäkringsgivaren om en i 1 mom. avsedd förändring senast en månad efter att försäkringstagaren erhållit följande årliga meddelande efter förändringen.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin skyldighet enligt 2 mom., gäller på motsvarande sätt bestämmelserna i 24 § 2 och 3 mom.

30 §

Framkallande av försäkringsfall vid skadeförsäkring

I försäkringsvillkoren för en skadeförsäkring kan dessutom föreskrivas att ersättningen till den försäkrade kan sänkas eller förvägras i det fall att den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika varit en bidragande orsak till försäkringsfallet. I försäkringsvillkoren för motorfordonsförsäkring kan

föreskrivas om vilken inverkan användning av alkohol, narkotika eller andra rusmedel har på försäkringsersättningen i enlighet med bestämmelserna i 7 § 4 och 5 mom. i trafikförsäkringslagen.

5 kap.

Premie

38 §

Premiebetalning

Premien skall betalas inom en månad efter att försäkringsgivaren har sänt en premiefaktura till försäkringstagaren. Den första premien behöver dock inte betalas förrän försäkringsgivarens ansvar har inträtt, om inte betalning av premien enligt försäkringsvillkoren är en förutsättning för att försäkringsgivarens ansvar skall inträda. De följande premierna behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början. Om försäkringsgivarens ansvar inträder senare till någon del behöver premien för den delen inte betalas innan ansvaret inträtt.

34 §

Sänkning eller förvägrande av ersättning vid skadeförsäkring

Vid prövningen av om ersättningen från en skadeförsäkring skall sänkas eller förvägras på någon grund som bestäms i detta kapitel, skall det beaktas vilken betydelse den omständighet, som den av försäkringstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgiften gällt, eller det faktum att det skett en sådan förändring i förhållandena som medför ökad risk för skada eller att den försäkrade eller en person som avses i 33 § har gjort eller underlåtit att göra något har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom skall beaktas eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren, den försäkrade eller en person som avses i 33 §, eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt. Den inverkan försummelse av upplysningsplikten har på försäkringsersättningen i vissa fall bestäms i 58 §.

40 §

Fortsatt ansvar och utsökning av premien vid fortlöpande skadeförsäkring

Om det i försäkringsvillkoren för en fortlöpande skadeförsäkring föreskrivs att försäkringsgivarens ansvar inte upphör före utgången av försäkringsperioden, trots att premien för försäkringsperioden inte har betalats inom utsatt tid, får försäkringsgivaren driva in premien jämte dröjsmålsränta i utsökningsväg utan dom eller beslut, med iakttagande av lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961), förutsatt att försäkringsgivaren har gjort en anteckning om detta på premiefakturan.

35 §

Fall där oriktiga upplysningar eller riskökning saknar betydelse

Vid livförsäkring får försäkringsgivaren åberopa försummelse av upplysningsplikten endast om dödsfallet har inträffat innan fem år förflutit från ansvarets inträdande eller om försäkringsgivaren inom samma tid har sänt ett sådant meddelande som avses i 17 § 3 mom. eller 20 § 3 mom. Vad som bestäms här skall inte tillämpas i det fall att försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen.

41 §

Fortsatt gruppformånsförsäkring

Har en gruppformånsförsäkring upphört antingen helt eller i fråga om en försäkringstagare som har utträtt eller uteslutits ur gruppen, anses försäkringen dock vara i kraft i fråga om en sådan försäkringstagare för vilken försäkringsgivaren har tagit emot

premien.

42 §

Betalning av försenad skadeförsäkringspremie

Vad som bestäms i 1 mom. skall dock inte tillämpas, om försäkringsgivaren inom 14 dagar efter att premien betalats meddelar försäkringstagaren sin vägran att ta emot betalningen. Försäkringsgivaren får inte vägra ta emot betalningen endast av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat efter att premien betalats.

6 kap.

Förmånstagarförordnande vid personförsäkring samt överlåtelse och pantsättning av rättighet som grundar sig på livförsäkring

47 §

Förmånstagar

Försäkringstagaren har rätt att förordna en person (*förmånstagar*) som i stället för försäkringstagaren eller den försäkrade har rätt till den ersättning som betalas ut enligt en personförsäkring. Försäkringstagaren kan ändra eller återkalla förmånstagarförordnandet, om något försäkringsfall i samband med vilket förordnandet är avsett att tillämpas inte har inträffat. I villkoren för en pensionsförsäkring kan försäkringstagarens i detta moment avsedda rättigheter begränsas.

Försäkringstagaren kan ge förmånstagar eller den försäkrade en skriftlig utfästelse om att hålla förordnandet i kraft (*oåterkalleligt förmånstagarförordnande*). Förmånstagarförordnandet får i så fall inte ändras eller återkallas utan samtycke av den som har tagit emot utfästelsen.

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersättning som skall betalas med anledning av den försäkrades död inte i dennes dödsbo. Om det inte finns något förmånstagarförordnande ingår försäkrings-

ersättningen i den försäkrades dödsbo. Försäkringsvillkoren kan dock innehålla bestämmelser om att ersättningen betalas till försäkringstagaren.

51 §

Överlåtelse och pantsättning av rättighet som grundar sig på livförsäkring

Försäkringstagaren får överlåta och pantsätta en rättighet som grundar sig på livförsäkring. Överlåtelse och pantsättning av rättigheter som grundar sig på pensionsförsäkring kan dock begränsas i försäkringsvillkoren. En rättighet som grundar sig på grupplivförsäkring får inte pantsättas. Överlåtelser eller pantsättningen är inte gällande mot försäkringstagarens borgenärer, om inte försäkringsgivaren har underrättats skriftligen om saken. Om en försäkring är förenad med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, får försäkringstagaren inte överlåta eller pantsätta försäkringen utan samtycke av den som har mottagit utfästelsen om förmånstagarförordnandet.

53 §

Meddelanden till panträttsinnehavaren och till den som får utfästelse om ett förmånstagarförordnande

Bestämmelserna i 17, 20, 21 och 39 § om försäkringsgivarens skyldighet att informera försäkringstagaren om att försäkringen upphört eller att försäkringsgivarens ansvar minskat gäller även den hos vilken en på livförsäkring baserad rättighet har pantsatts eller som har mottagit en utfästelse om att ett förmånstagarförordnande skall hållas i kraft, under förutsättning att försäkringsgivaren har underrättats om pantsättningen eller förmånstagarförordnandet. En försäkringsgivare som försummar sin upplysningsplikt kan inte gentemot panträttsinnehavaren eller förmånstagararen åberopa att försäkringen har upphört eller ansvaret minskat.

7 kap.

Utmätning samt återvinning till konkursbo

54 §

Utmätning vid livförsäkring

Om enligt en livförsäkring den försäkrade är försäkringstagaren eller dennes make, får ingenderas rätt enligt försäkringsavtalet utmätas för någonders skuld, om

1) det efter att försäkringen tecknades har förflutit minst fem år när utmätningen verkställs, det har avtalats att premier skall betalas i minst tio år och det under inget år har betalats mer än en femtedel av det sammanräknade premiebelopp som skulle ha förfallit till betalning, om premierna när försäkringen tecknades hade fördelats jämnt över tio år; en premieförhöjning som beror på förändring i det index som anger kostnadsutvecklingen skall inte beaktas, eller om

2) försäkringen gäller endast dödsfall, och i premie inte för något år har betalats mer än två gånger den årliga premien.

8 kap.

Försäkringsersättning vid skadeförsäkring

58 §

Underförsäkring

Bestämmelserna om underförsäkring i denna paragraf tillämpas i tillämpliga delar också om en försäkringstagare eller en försäkrad uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har lämnat felaktiga eller bristfälliga uppgifter om egendom eller ett intresse och man utgående från dessa uppgifter kommit överens om en lägre premie än om korrekta och fullständiga upplysningar skulle ha givits. En smärre avvikelse mellan de uppgifter som givits om egendomen eller intresset och de korrekta och fullständiga uppgifterna berättigar dock inte till sänkning av försäkringsersättningen.

9 kap.

Tredje mans rätt vid skadeförsäkring

64 §

Meddelande om att försäkringsgivarens ansvar upphör eller begränsas

Försäkringsgivaren skall sörja för att de kända, i 62 § avsedda försäkrade vars rätt avtalet eller åtgärden kännbart begränsar informeras om att ansvaret upphör eller om ett avtal eller en åtgärd som begränsar ansvaret. Försäkringsgivarens ansvar upphör eller avtalet eller åtgärden träder i kraft gentemot den i 62 § avsedda försäkrade tidigast 14 dagar efter att meddelandet har avsänts till honom eller henne.

10 kap.

Ersättningsförfarande

70 §

Utbetalning av ersättning

Försäkringsgivaren skall när försäkringsersättning betalas till en omyndig undererrätta förmyndarmyndigheten på den omyndiges hemort om ersättningens totala belopp är större än 1 000 euro och ersättningen innefattar annat än ersättning för sådana kostnader eller förmögenhetsförluster som har orsakats av ett försäkringsfall.

72 §

Oriktiga upplysningar efter ett försäkringsfall

Om den som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat försäkringsgivaren oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar, kan ersättningen till honom eller henne sänkas eller förvägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till förhållandena.

73 §

Tidpunkten för ersättningsanspråk samt preskription

Ersättningsanspråk som grundar sig på försäkringsavtal skall riktas till försäkringsgivaren inom ett år efter att den som söker ersättning fått kännedom om försäkringens giltighetstid, försäkringsfallet och den skadepåföljd som föranletts av försäkringsfallet och som skall ersättas. Ersättningsanspråk skall i varje fall göras senast inom 10 år efter försäkringsfallet eller, om försäkringen tecknats för personskador eller skadeståndsskyldighet, efter att skadepåföljden uppkommit. Med framläggande av ersättningsanspråk jämföras anmälan om försäkringsfallet.

74 §

Tid för väckande av talan samt forum

Talan med anledning av försäkringsgivarens ersättningsbeslut eller annat beslut som inverkar på försäkringstagarens eller den försäkrades ställning skall vid äventyr av att talerätten går förlorad väckas inom tre år efter att parten fått skriftligt besked om försäkringsgivarens beslut och om denna tidsfrist. Talan kan väckas också vid domstolen på kärandens hemort. I 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003) bestäms om avbrytande av en preskription av den anledningen att ett ärende anhängiggörs i Försäkringsnämnden eller något annat organ som avgör konsumenttvister.

75 §

Försäkringsgivarens regressrätt

Försäkringsvillkoren får inte avvika från bestämmelserna i 1 och 2 mom. till nackdel för en tredje person om den tredje personen är en privatperson eller en arbetstagare eller tjänsteman eller en annan fysisk person som i enlighet med 3 kap. 1 § i skadeståndslagen (412/1974) kan jämföras med dem. I försäkringsvillkoren för motorfordonsförsäkring kan dock regressrätten regleras i enlighet med 20 § i trafikförsäkringslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas

1) på försäkringar, om vilka har avtalats efter att lagen trätt i kraft,

2) på skadeförsäkringar som enligt 16 § 1 mom. fortsätter en försäkringsperiod i sänder, räknat från ingången av den försäkringsperiod som närmast följer efter att lagen trätt i kraft, och

3) på olycksfallsförsäkringar och sjukförsäkringar från ingången av den premieperiod som närmast följer efter att lagen trätt i kraft eller, om någon premieperiod inte avtalats, från ingången av ett kalenderår.

På andra försäkringar än de som avses i 2 mom. 2 eller 3 punkten och om vilka har avtalats innan denna lag trätt i kraft tillämpas 17 b §, 20 a §, 24 § 3 mom., 27 §, 41 §, 47 § 1—3 mom., 49 §, 70 § 2 mom., 72 § och 75 § 3 mom. i lagen.

På försäkringsfall som inträffat efter att lagen trätt i kraft tillämpas 73 § 1 mom. i lagen. Om försäkringsgivarens beslut fattats efter att lagen trätt i kraft tillämpas 74 § i lagen.

2.

Lag**om ändring av 35 § i äktenskapslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i äktenskapslagen av den 13 juni 1929 (234/1929) 35 § 2 mom. som följer:

35 §

Giftorätt äger dock ej rum i egendom, beträffande vilken så förordnats genom äktenskapsförord, gåvobrev eller testamente eller förmånstagarförordnande beträffande personförsäkringar, ej heller i det, som trätt i stället

för sådan egendom. Har tillika bestämts, att giftorätt skall vara utesluten även i fråga om egendomens avkomst, lände det till efterrättelse.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av 11 § i lagen om preskription av skulder**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 15 augusti 2003 om preskription av skulder (728/2003) 11 § 1 mom. 1 punkten som följer:

11 §

Rättsliga åtgärder som avbryter preskription

Preskriptionen av en skuld avbryts på det sätt som anges i 2 mom., om

1) borgenären väcker talan angående fordran mot gäldenären eller i fråga om fordran framställer ett krav vid domstol, konsumentklagonämnden eller vid något annat lagstadgat organ eller i ett förfarande där ett

avgörande eller en rekommendation i ärendet kan meddelas, eller vid ett organ som ingår i Europeiska kommissionens databas över organ som avgör konsumenttvister,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas också på en skuld vars rättsgrund uppstått före ikraftträdandet av lagen. Om ett ärende som gäller en skuld när lagen träder i kraft är anhängigt vid ett organ

som ingår i Europeiska kommissionens data- avbryts preskriptionen av skulden på det sätt
 bas över organ som avgör konsumenttvister, som avses i 11 § vid lagens ikraftträdande.

4.

Lag

om upphävande av 13 kap. 4 § i lagen om försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §	2 §
Genom denna lag upphävs i lagen av den	Denna lag träder i kraft den
28 december 1979 om försäkringsbolag	20 .
(1062/1979) 13 kap. 4 §.	

Helsingfors den 20

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Leena Luhtanen*

1.

Lag**om ändring av lagen om försäkringsavtal**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 28 juni 1994 om försäkringsavtal (543/1994) 25 § och 49 § 3 mom.,
ändras 1 §, 2 § 3 mom., 3 § 2 och 3 mom., 5 § 1 och 4 mom., 7 §, 11 § 1 och 3 mom., 15 §
 2 mom., 16 § 2 mom., 17 §, 19 § 2 mom., 20 §, 24 § 3 mom., 26 och 27 §, 30 § 3 mom., 34 §,
 35 § 3 mom., 38 § 1 mom., 40 § 1 mom., 41 §, 42 § 2 mom., 47 § 1—3 mom., 51 § 1 mom.,
 53 §, 54 § 1 mom., 64 §, 70 § 2 mom., 72 §, 73 § 1 mom., 74 § och 75 § 3 mom., sådana de
 lyder 1 § delvis i lag 82/1998 och 5 § 4 mom. i lag 30/2005, samt
fogas till lagen en ny 4 a och 6 a §, till 16 § ett nytt 3 mom., till lagen en ny 17 a, 17 b och
 20 a § samt till 58 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 kap

Allmänna stadganden

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på personförsäkring
 och skadeförsäkring.

*Denna lag gäller inte lagstad försäkring
 eller återförsäkring.* Lagen tillämpas dock
 på försäkringar som avses i trafikförsäk-
 ringslagen (279/1959), patientskadelagen
 (585/1986) och lagen om miljöskadeförsäk-
 ring (81/1998), om inte något annat bestäms
 i dessa lagar.

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på *andra än lagstad-*
gade försäkringar.

Lagen tillämpas dock på försäkringar som
 avses i trafikförsäkringslagen (279/1959),
 patientskadelagen (585/1986) och lagen om
 miljöskadeförsäkring (81/1998), om inte
 något annat bestäms i dessa lagar.

Denna lag gäller inte återförsäkring.

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

En försäkring som erbjuds en grupp anses vid tillämpningen av denna lag inte som gruppförsäkring om premien helt eller delvis skall betalas av den försäkrade.

3 §

Stadgandenas tvingande karaktär

Ett avtalsvillkor som till nackdel för försäkringstagaren avviker från vad denna lag stadgar är ogiltigt i förhållande till en konsument samt en sådan näringsidkare som, med beaktande av arten och omfattningen av sin näringsverksamhet samt förhållandena i övrigt, i sin egenskap av försäkringsgivarens avtalspart kan jämföras med en konsument. Stadgandena i detta moment gäller inte gruppförsäkring.

Vad som sägs i 1 och 2 mom. gäller inte kreditförsäkring, sådan sjöförsäkring eller annan transportförsäkring som har tecknats av en näringsidkare och inte heller sådan försäkring av luftfartyg som har tecknats av en näringsidkare.

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

En försäkring som erbjuds en grupp (*gruppformånsförsäkring*) anses vid tillämpningen av denna lag som en *individuell försäkring* om premien helt eller delvis skall betalas av den försäkrade.

3 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Ett avtalsvillkor som till nackdel för försäkringstagaren avviker från *bestämmelserna i denna lag* är ogiltigt i förhållande till en konsument samt en *annan fysisk eller juridisk person* som, med beaktande av arten och omfattningen av sin näringsverksamhet *eller annan verksamhet* samt förhållandena i övrigt, i sin egenskap av försäkringsgivarens avtalspart kan jämföras med en konsument. *Bestämmelserna* i detta moment gäller inte gruppförsäkring.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. gäller inte kredit- eller borgensförsäkring, sådan sjöförsäkring eller annan transportförsäkring eller sådan försäkring av luftfartyg som har tecknats av en näringsidkare.

4 a §

Bestämmelser som skall tillämpas på kapitaliseringsavtal

På en sådan placeringsförsäkring i vilken det inte finns någon försäkrad (kapitaliseringsavtal), tillämpas bestämmelserna i 1—3, 5, 6, 6 a, 7—9, 12, 13, 13 a, 51 och 52 §.

2 kap

Information om försäkringen

5 §

Information innan avtal ingås

Försäkringsgivaren skall innan ett försäkringsavtal ingås ge försäkringssökanden den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och för valet av försäkring, såsom information om försäkringsformerna, premierna och försäkringsvillkoren. När informationen ges skall uppmärksamhet även fästas vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Genom förordning av statsrådet kan vid behov utfärdas närmare bestämmelser om vilken information försäkringsgivaren skall ge försäkringssökanden innan ett avtal ingås.

2 kap.

Information om försäkringen

5 §

Information innan avtal ingås

Försäkringsgivaren skall innan ett försäkringsavtal ingås ge försäkringssökanden den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och för valet av försäkring, såsom information om försäkringsformerna, premierna och försäkringsvillkoren. När informationen ges skall uppmärksamhet även fästas vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet. *Samtidigt skall uppmärksamhet fästas vid omständigheter som är väsentliga för valet av sådana placeringsobjekt som eventuellt hänför sig till försäkringen, med särskilt beaktande av försäkringssökandens tidigare erfarenhet av och målet med placeringarna.*

Försäkringsinspektionen kan utfärda bestämmelser om hur kostnaderna för sparlivförsäkring och pensionsförsäkring skall beräknas och meddelas.

6 a §

Uppgifter om grunden för avslag

Om en konsument eller en person som enligt 3 § 2 mom. kan jämföras med en konsument inte beviljas en försäkring skall grunden för avslaget meddelas försäkringssökanden, förutom om avslaget grundar sig på 11 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt (68/1998). På försäkringssökandens begäran skall grunden meddelas skriftligen. Grunden för avslaget skall vara förenlig med lag och god försäkringssed.

Gällande lydelse

7 §

Information under försäkringens giltighetstid

Försäkringsgivaren skall årligen informera försäkringstagaren om försäkringsbeloppet och om andra sådana omständigheter beträffande försäkringen som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren. Efter ett försäkringsfall har försäkringsgivaren informationsplikt gentemot den som har rätt att kräva betalning av försäkringsgivaren.

Genom förordning kan vid behov närmare stadgas om vilken information försäkringsgivaren skall ge försäkringstagaren under försäkringens giltighetstid.

3 kap

Försäkringens giltighet och ändring av avtal

11 §

Answarets inträdande

Försäkringsgivarens ansvar inträder, om det inte har avtalats särskilt om någon annan tidpunkt, i och med att försäkringsgivaren eller försäkringstagaren har gett eller sänt ett antagande svar på den andra avtalspartens anbud.

Om det med beaktande av försäkringens art eller av någon annan särskild orsak föreligger skäl därtill, kan det i försäkringsvillkoren föreskrivas att premiebetalning är en förutsättning för att försäkringsgivarens ansvar skall inträda. Försäkringsgivaren skall för att få åberopa en sådan föreskrift i försäkringsvillkoren göra en anteckning därom på den skriftliga handling med vilken han debiterar premien (inbetalningsskort).

Föreslagen lydelse

7 §

Information under försäkringens giltighetstid

Försäkringsgivaren skall årligen informera försäkringstagaren om försäkringsbeloppet och om andra sådana omständigheter beträffande försäkringen som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren. *Närmare bestämmelser om de uppgifter som skall anges i det årliga meddelandet finns i 26 och 27 §.* Efter ett försäkringsfall har försäkringsgivaren *upplysningsplikt* gentemot den som har rätt att kräva betalning av försäkringsgivaren.

3 kap.

Försäkringens giltighet och ändring av avtal

11 §

Answarets inträdande

Försäkringsgivarens ansvar inträder, om det inte har avtalats *individuellt* om någon annan tidpunkt *med försäkringstagaren*, i och med att försäkringsgivaren eller försäkringstagaren har gett eller sänt ett antagande svar på den andra avtalspartens anbud.

Om det med beaktande av försäkringens art eller av någon annan särskild orsak föreligger skäl därtill, kan det i försäkringsvillkoren föreskrivas att premiebetalning är en förutsättning för att försäkringsgivarens ansvar skall inträda. Försäkringsgivaren skall för att få åberopa en sådan föreskrift i försäkringsvillkoren göra en anteckning därom på *premiefakturan*.

15 §

Försäkringsgivarens rätt att säga upp en skadeförsäkring under försäkringsperioden

Försäkringsgivaren skall efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden utan obefogat dröjsmål säga upp försäkringen skriftligen. Om försäkringsgivaren försummar detta förlorar han sin uppsägningsrätt, dock inte om försäkringstagaren i det fall som avses i 1 mom. 2 punkten svikligen har åsidosatt sin informationsplikt enligt 26 § 1 mom. Försäkringen upphör att gälla en månad efter att uppsägningsmeddelandet har avsänts.

16 §

Uppsägning av fortlöpande skadeförsäkring

Försäkringsgivaren har rätt att säga upp en fortlöpande skadeförsäkring att upphöra i slutet av försäkringsperioden. Uppsägningsmeddelandet skall sändas till försäkringstagaren senast en månad före försäkringsperiodens utgång. Om försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen stadgas i 12 §.

17 §

Försäkringsgivarens rätt att säga upp en personförsäkring

Försäkringsgivaren får inte säga upp en personförsäkring i andra fall än de som

15 §

Försäkringsgivarens rätt att säga upp en skadeförsäkring under försäkringsperioden

Försäkringsgivaren skall efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden utan obefogat dröjsmål säga upp försäkringen skriftligen. *I meddelandet om uppsägningen skall uppsägningsgrunden anges. Om uppsägningen inte utförs på det sätt som avses i detta moment förlorar försäkringsgivaren sin uppsägningsrätt, dock inte om försäkringstagaren i det fall som avses i 1 mom. 2 punkten svikligen försummat sin i 26 § 1 mom. nämnda upplysningsplikt.* Försäkringen upphör att gälla en månad efter att uppsägningsmeddelandet har avsänts.

16 §

Uppsägning av fortlöpande skadeförsäkring

Försäkringsgivaren har rätt att säga upp en fortlöpande skadeförsäkring så att den upphör i slutet av försäkringsperioden. *För uppsägningen skall det finnas en grund som överensstämmer med god försäkringssed.* Uppsägningsmeddelandet skall sändas till försäkringstagaren senast en månad före försäkringsperiodens utgång. *I meddelandet skall uppsägningsgrunden anges, förutom om uppsägningen grundar sig på 11 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt. Om uppsägningen inte utförs på det sätt som avses i detta moment är uppsägningen ogiltig.*

Bestämmelser om försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen finns i 12 §.

17 §

Försäkringsgivarens rätt att säga upp en personförsäkring

Försäkringsgivaren har rätt att säga upp en personförsäkring om

Gällande lydelse

anges i denna paragraf samt i 25, 27 och 39 §§.

I villkoren för sådan olycksfallsförsäkring och sjukförsäkring beträffande vilken premiebetalning har avtalats ske regelbundet (premieperiod), kan det föreskrivas att försäkringsgivaren har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid slutet av en premieperiod. Om det inte har avtalats om premieperioden har försäkringsgivaren på motsvarande sätt rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid slutet av kalenderåret. Försäkringen kan dock inte sägas upp av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

Uppsägningsmeddelandet skall sändas till försäkringstagaren senast en månad före premieperiodens utgång eller, om denna inte har avtalats, senast en månad före kalenderårets utgång.

Föreslagen lydelse

1) försäkringstagaren eller den försäkrade innan försäkringen beviljades har givit försäkringsgivaren oriktiga eller bristfälliga uppgifter uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa,

2) försäkringstagaren eller den försäkrade när han eller hon uppfyllt sin upplysningsplikt har förfarit svikligen men försäkringsavtalet ändå med stöd av 24 § 3 mom. är bindande för försäkringsgivaren, eller

3) det i en omständighet som är av betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar och som hänför sig till den försäkrade skett en förändring som ökar risken för skada och försäkringsgivaren inte skulle ha beviljat försäkringen om denne känt till det rätta förhållandet eller den omständighet som hänför sig till den försäkrade.

Försäkringsgivaren får även säga upp en personförsäkring om

1) den försäkrade uppsåtligen har framkallat försäkringsfallet eller

2) den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat försäkringsgivaren oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar.

Försäkringsgivaren skall efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden utan obehövt dröjsmål säga upp försäkringen skriftligen. I meddelandet om uppsägningen skall uppsägningsgrunden anges. Om uppsägningen inte utförs på det sätt som avses i detta moment förlorar försäkringsgivaren sin uppsägningsrätt. Försäkringen upphör att gälla en månad efter att försäkringsgivaren har sänt försäkringstagaren ett meddelande om uppsägningen.

Bestämmelser om försäkringsgivarens rätt att säga upp en försäkring på grund av försenad premiebetalning finns i 39 §.

17 a §

Försäkringsgivarens rätt att med stöd av försäkringsvillkoren säga upp en olycksfallsförsäkring och en sjukförsäkring

I villkoren för sådan olycksfallsförsäkring och sjukförsäkring beträffande vilken premiebetalning har avtalats ske regelbundet (premieperiod), kan det föreskrivas att försäkringsgivaren har rätt att säga upp försäkringen så att den upphör vid utgången av en premieperiod. *Om premieperioden är kortare än ett år* eller det inte avtalats om en premieperiod har försäkringsgivaren rätt att säga upp försäkringen så att den upphör först i slutet av kalenderåret.

Försäkringen får inte sägas upp av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat. *Grunden för uppsägningen skall även i övrigt vara förenlig med god försäkringssed.*

Ett meddelande om uppsägning skall sändas till försäkringstagaren senast en månad före försäkringsperiodens i 1 mom. avsedda utgångstid. *I meddelandet skall grunden för uppsägningen anges. Om uppsägningen inte utförs på det sätt som avses i denna paragraf är uppsägningen ogiltig.*

17 b §

Gruppförmånsförsäkrings upphörande

Om en gruppförmånsförsäkring upphör antingen helt eller i fråga om en försäkringstagare som har utträtt eller uteslutits ur gruppen skall försäkringsgivaren skriftligt meddela försäkringstagaren om grunden och tidpunkten för försäkringens upphörande. Försäkringen får upphöra att gälla tidigast en månad efter att meddelandet sänts.

Gällande lydelse

19 §

*Ändring av avtalsvillkoren för en
fortlöpande skadeförsäkring vid inträdet av
en ny försäkringsperiod*

Försäkringsgivaren skall i samband med inbetalningskortet sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet skall nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i kraft vid ingången av den försäkringsperiod som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes.

20 §

Ändring av avtalsvillkoren för en personförsäkring

Försäkringsgivaren får inte i andra fall än de som stadgas i denna paragraf samt i 25 och 27 §§ ändra premien eller övriga avtalsvillkor för en personförsäkring.

I försäkringsvillkoren för en personförsäkring kan bestämmas att försäkringsgivaren har rätt att på grunder som närmare anges i försäkringsvillkoren ändra premien och övriga avtalsvillkor. Premien och de övriga avtalsvillkoren får dock inte ändras av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

Premien och de övriga avtalsvillkoren för

Föreslagen lydelse

19 §

*Ändring av avtalsvillkoren för en
fortlöpande skadeförsäkring vid inträdet av
en ny försäkringsperiod*

Försäkringsgivaren skall i samband med premiefakturan sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet skall nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i kraft vid ingången av den försäkringsperiod som först följer sedan en månad förflutit från det att försäkringsgivaren till försäkringstagaren sänt ett i detta moment avsett meddelande om ändring av avtalsvillkoren.

20 §

Fortsatt personförsäkring med ändrade villkor

Om en försäkringstagare eller en försäkrad uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har försummat sin i 22 § avsedda upplysningsplikt och försäkringsgivaren om denne fått korrekta och fullständiga upplysningar skulle ha meddelat försäkring endast mot högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, fortsätter försäkringen med dessa premier och på dessa villkor. Det samma gäller om försäkringstagaren eller den försäkrade när han eller hon uppfyllt sin upplysningsplikt har förfarit svikligen men försäkringsavtalet ändå med stöd av 24 § 3 mom. är bindande för försäkringsgivaren.

Försäkringen fortsätter att gälla med ändrade villkor också om det i en omständighet som är av betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar och som hänför sig till den försäkrade skett en sådan förändring som avses i 27 § och försäkringsgivaren skulle ha meddelat försäkringen mot högre premie eller annars på andra villkor i det fall att den omständighet som hänför sig till den försäkrade motsvarat förändringen redan då försäkringen meddelades.

Då försäkringsgivaren fått kännedom om

en livförsäkring får ändras endast under förutsättning att därtill finns särskilda skäl på grund av förändringar i den allmänna skadeutvecklingen eller räntenivån och att innehållet i försäkringsavtalet inte ändras väsentligt jämfört med det ursprungliga avtalet.

Försäkringsgivaren har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren för en personförsäkring göra mindre ändringar som inte påverkar försäkringsavtalets huvudsakliga innehåll.

Har stadgandena om arbetspension ändrats, får försäkringsgivaren utan hinder av denna paragraf ändra premien eller övriga avtalsvillkor för en icke formbunden arbetspensionsförsäkring i överensstämmelse med de ändrade stadgandena.

Försäkringsgivaren skall sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet skall nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i kraft vid ingången av den premieperiod eller, om det inte avtalats om premieperioden, vid ingången av det kalenderår som först följer en månad efter att meddelandet sänts.

att upplysningsskyldigheten försumrats eller att en omständighet som hänför sig till den försäkrade förändrats, skall denne utan obefogat dröjsmål sända försäkringstagaren ett meddelande om på vilket sätt och vid vilken tidpunkt premien eller andra avtalsvillkor ändras. I meddelandet skall nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Om försäkringsgivaren inte sänder något meddelande i enlighet med detta moment förlorar försäkringsgivaren sin rätt att ändra premien eller villkoren.

20 a §

Ändring av avtalsvillkoren för en personförsäkring

I försäkringsvillkoren för en personförsäkring kan bestämmas att försäkringsgivaren har rätt att på grunder som närmare anges i försäkringsvillkoren ändra premien och övriga avtalsvillkor. Premien och de övriga avtalsvillkoren får dock inte ändras av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

Premien och de övriga avtalsvillkoren för en livförsäkring får dock ändras endast om det finns särskilda skäl för en ändring på

grund av förändringar i den allmänna skadestämplingen eller räntenivån och om innehållet i försäkringsavtalet inte ändras väsentligt jämfört med det ursprungliga avtalet. *Om lagstiftning som inverkar på livförsäkringen ändras har försäkringsgivaren dessutom rätt att ändra premien för livförsäkringen eller övriga avtalsvillkor så att de motsvarar ändringen i lagstiftningen.*

Försäkringsgivaren har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren för en personförsäkring göra smärre ändringar som inte påverkar försäkringsavtalets huvudsakliga innehåll.

Försäkringsgivaren skall sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet skall nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i kraft vid ingången av den premieperiod, eller, om ingen premieperiod avtalats, vid ingången av det kalenderår som först följer sedan en månad förflutit från det att försäkringsgivaren till försäkringstagaren sänt ett i detta moment avsett meddelande om ändring av avtalsvillkoren.

4 kap

Vissa skyldigheter för försäkringstagaren och den försäkrade samt begränsningar av försäkringsgivarens ansvar

24 §

Försummelse av upplysningsplikten vid personförsäkring

Vad som stadgas i 1 och 2 mom. skall inte tillämpas, om resultatet blir uppenbart oskäligt för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning.

4 kap.

Vissa skyldigheter för försäkringstagaren och den försäkrade samt begränsningar av försäkringsgivarens ansvar

24 §

Försummelse av upplysningsplikten vid personförsäkring

Om resultatet av de påföljder som föreskrivs i 1 och 2 mom. blir uppenbart oskäligt för försäkringstagaren eller den som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

25 §

*Uppsägning av personförsäkring på grund
av oriktiga upplysningar samt fortsatt
försäkring*

Om försäkringsgivaren medan en personförsäkring är i kraft får vetskap om att upplysningsplikten har åsidosatts så som anges i 24 § 2 mom. och om försäkringsgivaren inte över huvud taget skulle ha meddelat försäkring i det fall att han hade fått korrekta och fullständiga upplysningar, får försäkringsgivaren säga upp försäkringen att upphöra en månad efter att meddelandet om uppsägningen har avsänts till försäkringstagaren. Om försäkringsgivaren skulle ha meddelat försäkring endast mot högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, fortsätter försäkringen med dessa premier och på dessa villkor.

Vad som stadgas i 1 mom. skall på motsvarande sätt tillämpas, om upplysningsplikten har åsidosatts så som anges i 24 § 1 mom. och om försäkringsavtalet trots det är bindande för försäkringsgivaren med stöd av den nämnda paragrafens 3 mom.

Försäkringsgivaren skall efter att ha fått kännedom om försäkringstagarens eller den försäkrades försummelse utan obefogat dröjsmål till försäkringstagaren sända ett meddelande om uppsägningen eller ändringen av premien eller villkoren. I annat fall förlorar försäkringsgivaren sin rätt att åberopa försummelsen av upplysningsplikten.

26 §

Ökning av risken vid skadeförsäkring

I försäkringsvillkoren för en skadeförsäkring kan föreskrivas att försäkringstagaren skall meddela försäkringsgivaren, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller som antecknats i försäkringsbrevet skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som försäkringsgivaren inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks. Försäkringstagaren skall underrätta försäkringsgivaren om en sådan förändring senast i samband med

(upphävs)

26 §

Ökning av risken vid skadeförsäkring

I försäkringsvillkoren för en skadeförsäkring kan föreskrivas att försäkringstagaren skall meddela försäkringsgivaren, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller som antecknats i försäkringsbrevet skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som försäkringsgivaren inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks. Försäkringsgivaren skall påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i det årliga meddelande

Gällande lydelse

betalningen av följande premie efter förändringen. Försäkringsgivaren skall i samband med att inbetalningskortet sänds påminna försäkringstagaren om denna skyldighet.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin skyldighet enligt 1 mom., kan ersättningen sänkas eller förvägras.

27 §

Ökning av risken vid personförsäkring

Om någon omständighet som hänför sig till den försäkrade, såsom yrke, fritidsintressen eller boningsort, vid personförsäkring har betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar, kan det föreskrivas i försäkringsvillkoren att försäkringstagaren skall underrätta försäkringsgivaren om förändringar i dessa omständigheter senast i samband med betalningen av följande premie efter förändringen. Försäkringsgivaren skall i samband med att inbetalningskortet sänds påminna försäkringstagaren om denna skyldighet.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin skyldighet enligt 1 mom., gäller på motsvarande sätt 24 § 2 och 3 mom.

Om försäkringsgivaren har fått kännedom om en sådan förändring som avses i 1 mom. gäller i fråga om uppsägning av försäkringen och dess fortsättning på motsvarande sätt 25 §.

30 §

Framkallande av försäkringsfall vid skadeförsäkring

I försäkringsvillkoren för en skadeförsäkring kan dessutom föreskrivas att ersätt-

Föreslagen lydelse

som avses i 7 §.

Försäkringstagaren skall underrätta försäkringsgivaren om en i 1 mom. avsedd förändring senast en månad efter att försäkringstagaren erhållit följande årliga meddelande efter förändringen.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin skyldighet enligt 2 mom., kan ersättningen sänkas eller förvägras.

27 §

Ökning av risken vid personförsäkring

Om någon omständighet som hänför sig till den försäkrade, såsom yrke, fritidsintressen eller boningsort, vid personförsäkring har betydelse för bedömningen av försäkringsgivarens ansvar, kan det föreskrivas i försäkringsvillkoren att försäkringstagaren skall underrätta försäkringsgivaren om förändringar i dessa omständigheter. Försäkringsgivaren skall påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i det årliga meddelande som avses i 7 §.

Försäkringstagaren skall underrätta försäkringsgivaren om en i 1 mom. avsedd förändring senast en månad efter att försäkringstagaren erhållit följande årliga meddelande efter förändringen.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin skyldighet enligt 2 mom., gäller på motsvarande sätt bestämmelserna i 24 § 2 och 3 mom.

30 §

Framkallande av försäkringsfall vid skadeförsäkring

I försäkringsvillkoren för en skadeförsäkring kan dessutom föreskrivas att ersätt-

ningen till den försäkrade kan till honom sänkas eller förvägras i det fall att den försäkrades bruk av alkohol eller något annat rusmedel varit en bidragande orsak till försäkringsfallet.

34 §

Sänkning eller förvägrande av ersättning vid skadeförsäkring

Vid prövningen av om ersättningen från en skadeförsäkring skall sänkas eller förvägras på någon grund som stadgas i detta kapitel, skall det beaktas vilken betydelse den omständighet, som den av försäkringsstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgiften gällt, eller det faktum att det skett en sådan förändring i förhållandena som medför ökad risk för skada eller att den försäkrade eller en person som avses i 33 § har gjort eller underlåtit att göra något har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom skall beaktas eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren, den försäkrade eller en person som avses i 33 §, eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

35 §

Fall där oriktiga upplysningar eller riskökning saknar betydelse

Vid livförsäkring får försäkringsgivaren åberopa försummelse av upplysningsplikten endast om dödsfallet har inträffat innan fem år förflutit från ansvarets inträdande eller om försäkringsgivaren inom samma tid har sänt ett sådant meddelande som avses i 25 § 3 mom. Vad som stadgas här skall inte tillämpas i det fall att försäkringstagaren

ningen till den försäkrade kan sänkas eller förvägras i det fall att den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika varit en bidragande orsak till försäkringsfallet. *I försäkringsvillkoren för motorfordonsförsäkring kan föreskrivas om vilken inverkan användning av alkohol, narkotika eller andra rusmedel har på försäkringsersättningen i enlighet med bestämmelserna i 7 § 4 och 5 mom. i trafikförsäkringslagen.*

34 §

Sänkning eller förvägrande av ersättning vid skadeförsäkring

Vid prövningen av om ersättningen från en skadeförsäkring skall sänkas eller förvägras på någon grund som *bestäms* i detta kapitel, skall det beaktas vilken betydelse den omständighet, som den av försäkringsstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgiften gällt, eller det faktum att det skett en sådan förändring i förhållandena som medför ökad risk för skada eller att den försäkrade eller en person som avses i 33 § har gjort eller underlåtit att göra något har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom skall beaktas eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren, den försäkrade eller en person som avses i 33 §, eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt. *Den inverkan försummelse av upplysningsplikten har på försäkringsersättningen i vissa fall bestäms i 58 §.*

35 §

Fall där oriktiga upplysningar eller riskökning saknar betydelse

Vid livförsäkring får försäkringsgivaren åberopa försummelse av upplysningsplikten endast om dödsfallet har inträffat innan fem år förflutit från ansvarets inträdande eller om försäkringsgivaren inom samma tid har sänt ett sådant meddelande som avses i 17 § 3 mom. *eller 20 § 3 mom.* Vad som *bestäms* här skall inte tillämpas i det fall att försäk-

Gällande lydelse

eller den försäkrade har förfarit svikligen.

5 kap

Premie

38 §

Premiebetalning

Premien skall betalas inom en månad efter att försäkringsgivaren har sänt ett inbetalningskort till försäkringstagaren. Den första premien behöver dock inte betalas förrän försäkringsgivarens ansvar har inträtt, om inte betalning av premien enligt försäkringsvillkoren är en förutsättning för att försäkringsgivarens ansvar skall inträda. De följande premierna behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början.

40 §

Fortsatt ansvar och utsökning av premien vid fortlöpande skadeförsäkring

Om det i försäkringsvillkoren för en fortlöpande skadeförsäkring föreskrivs att försäkringsgivarens ansvar inte upphör före utgången av försäkringsperioden, trots att premien för försäkringsperioden inte har betalats inom utsatt tid, får försäkringsgivaren driva in premien jämte dröjsmålsränta i utsökningsväg utan dom eller beslut, med iakttagande av lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961), förutsatt att försäkringsgivaren har gjort en anteckning om detta på inbetalningskortet.

Föreslagen lydelse

ringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen.

5 kap.

Premie

38 §

Premiebetalning

Premien skall betalas inom en månad efter att försäkringsgivaren har sänt *en premiefaktura* till försäkringstagaren. Den första premien behöver dock inte betalas förrän försäkringsgivarens ansvar har inträtt, om inte betalning av premien enligt försäkringsvillkoren är en förutsättning för att försäkringsgivarens ansvar skall inträda. De följande premierna behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början. *Om försäkringsgivarens ansvar inträder senare till någon del behöver premien för den delen inte betalas innan ansvaret inträtt.*

40 §

Fortsatt ansvar och utsökning av premien vid fortlöpande skadeförsäkring

Om det i försäkringsvillkoren för en fortlöpande skadeförsäkring föreskrivs att försäkringsgivarens ansvar inte upphör före utgången av försäkringsperioden, trots att premien för försäkringsperioden inte har betalats inom utsatt tid, får försäkringsgivaren driva in premien jämte dröjsmålsränta i utsökningsväg utan dom eller beslut, med iakttagande av lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961), förutsatt att försäkringsgivaren har gjort en anteckning om detta på *premfakturan*.

41 §

Fortsatt försäkring i vissa fall

Har en försäkring som avses i 2 § 3 mom. upphört antingen helt eller i fråga om en försäkrad som har utträtt eller uteslutits ur gruppen, anses försäkringen dock vara i kraft i fråga om en sådan försäkrad för vilken försäkringsgivaren har tagit emot premien.

42 §

Betalning av försenad skadeförsäkringspremie

Vad som stadgas i 1 mom. skall dock inte tillämpas, om försäkringsgivaren inom 14 dagar efter att premien betalats meddelar försäkringstagaren sin vägran att ta emot betalningen.

6 kap.

Förmånstagarförordnande vid personförsäkring samt överlåtelse och pantsättning av rättighet som grundar sig på livförsäkring

47 §

Förmånstagare

Försäkringstagaren har rätt att förordna en person (förmånstagare) som i stället för honom eller den försäkrade har rätt till den ersättning som betalas ut enligt en personförsäkring. Försäkringstagaren kan ändra eller återkalla förmånstagarförordnandet, om något försäkringsfall i samband med vilket förordnandet är avsett att tillämpas inte har inträffat.

Försäkringstagaren kan ge förmånstaga-

41 §

*Fortsatt **gruppförmånsförsäkring***

Har en *gruppförmånsförsäkring* upphört antingen helt eller i fråga om en *försäkringstagare* som har utträtt eller uteslutits ur gruppen, anses försäkringen dock vara i kraft i fråga om en sådan *försäkringstagare* för vilken försäkringsgivaren har tagit emot premien.

42 §

Betalning av försenad skadeförsäkringspremie

Vad som *bestäms* i 1 mom. skall dock inte tillämpas, om försäkringsgivaren inom 14 dagar efter att premien betalats meddelar försäkringstagaren sin vägran att ta emot betalningen. *Försäkringsgivaren får inte vägra ta emot betalningen endast av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat efter att premien betalats.*

6 kap.

Förmånstagarförordnande vid personförsäkring samt överlåtelse och pantsättning av rättighet som grundar sig på livförsäkring

47 §

Förmånstagare

Försäkringstagaren har rätt att förordna en person (förmånstagare) som i stället för *försäkringstagaren* eller den försäkrade har rätt till den ersättning som betalas ut enligt en personförsäkring. Försäkringstagaren kan ändra eller återkalla förmånstagarförordnandet, om något försäkringsfall i samband med vilket förordnandet är avsett att tillämpas inte har inträffat. *I villkoren för en pensionsförsäkring kan försäkringstagarens i detta moment avsedda rättigheter begränsas.*

Försäkringstagaren kan ge förmånstaga-

Gällande lydelse

ren eller den försäkrade en skriftlig utfästelse om att hålla förordnandet i kraft (oåterkalleligt förmånstagarförordnande). Förmånstagarförordnandet får i så fall inte ändras eller återkallas utan samtycke av den som har tagit emot utfästelsen. *Om förmånstagaren enligt försäkringsavtalet skall få ersättningen som periodiska utbetalningar och något försäkringsbelopp inte anges i avtalet, kan det föreskrivas i försäkringsvillkoren att förmånstagarförordnandet inte får ändras utan försäkringsgivarens samtycke.*

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersättning som skall betalas med anledning av den försäkrades död inte i hans dödsbo.

Föreslagen lydelse

ren eller den försäkrade en skriftlig utfästelse om att hålla förordnandet i kraft (oåterkalleligt förmånstagarförordnande). Förmånstagarförordnandet får i så fall inte ändras eller återkallas utan samtycke av den som har tagit emot utfästelsen.

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersättning som skall betalas med anledning av den försäkrades död inte i dennes dödsbo. *Om det inte finns något förmånstagarförordnande ingår försäkringsersättningen i den försäkrades dödsbo. Försäkringsvillkoren kan dock innehålla bestämmelser om att ersättningen betalas till försäkringstagaren.*

49 §

Förmånstagarförordnandets återgång

Ett förmånstagarförordnande som inte är oåterkalleligt återgår också i det fall att försäkringstagaren överlåter den på försäkringsavtalet grundade rätten, om inte något annat har avtalats.

(upphävs)

51 §

Överlåtelse och pantsättning av rättighet som grundar sig på livförsäkring

Försäkringstagaren får överlåta och pantsätta en rättighet som grundar sig på livförsäkring. En rättighet som grundar sig på grupplivförsäkring får dock inte pantsättas. Överlåtelsen eller pantsättningen är inte gällande mot försäkringstagarens borgenärer, om inte försäkringsgivaren har underrättats skriftligen om saken. Om en försäkring är förenad med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, får försäkringstagaren inte överlåta eller pantsätta försäkringen

51 §

Överlåtelse och pantsättning av rättighet som grundar sig på livförsäkring

Försäkringstagaren får överlåta och pantsätta en rättighet som grundar sig på livförsäkring. *Överlåtelse och pantsättning av rättigheter som grundar sig på pensionsförsäkring kan dock begränsas i försäkringsvillkoren.* En rättighet som grundar sig på grupplivförsäkring får inte pantsättas. Överlåtelsen eller pantsättningen är inte gällande mot försäkringstagarens borgenärer, om inte försäkringsgivaren har underrättats skriftligen om saken. Om en försäkring är

utan samtycke av den som har mottagit utfästelsen om förmånstagarförordnandet.

53 §

Meddelanden till panträttssinnehavaren och till den som får utfästelse om ett förmånstagarförordnande

Vad 21, 25, 27, och 39 §§ stadgar om försäkringsgivarens skyldighet att informera försäkringstagaren om att försäkringen upphört eller att försäkringsgivarens ansvar minskat gäller även den hos vilken en på livförsäkring baserad rättighet har pantsatts eller som har mottagit en utfästelse om att ett förmånstagarförordnande skall hållas i kraft, under förutsättning att försäkringsgivaren har underrättats om pantsättningen eller förmånstagarförordnandet. En försäkringsgivare som åsidosätter sin informationsplikt kan inte gentemot panträttssinnehavaren eller förmånstagaren åberopa att försäkringen har upphört eller ansvaret minskat.

7 kap

Utmätning samt återvinning till konkursbo

54 §

Utmätning vid livförsäkring

Om enligt en livförsäkring den försäkrade är försäkringstagaren eller dennes make, får ingenderas rätt enligt försäkringsavtalet utmätas för någonderas skuld, om

1) det efter att försäkringen tecknades har förflutit minst tio år när utmätningen verkställs, eller

förenad med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, får försäkringstagaren inte överlåta eller pantsätta försäkringen utan samtycke av den som har mottagit utfästelsen om förmånstagarförordnandet.

53 §

Meddelanden till panträttssinnehavaren och till den som får utfästelse om ett förmånstagarförordnande

Bestämmelserna i 17, 20, 21 och 39 § om försäkringsgivarens skyldighet att informera försäkringstagaren om att försäkringen upphört eller att försäkringsgivarens ansvar minskat gäller även den hos vilken en på livförsäkring baserad rättighet har pantsatts eller som har mottagit en utfästelse om att ett förmånstagarförordnande skall hållas i kraft, under förutsättning att försäkringsgivaren har underrättats om pantsättningen eller förmånstagarförordnandet. En försäkringsgivare som försummar sin upplysningsplikt kan inte gentemot panträttssinnehavaren eller förmånstagaren åberopa att försäkringen har upphört eller ansvaret minskat.

7 kap.

Utmätning samt återvinning till konkursbo

54 §

Utmätning vid livförsäkring

Om enligt en livförsäkring den försäkrade är försäkringstagaren eller dennes make, får ingenderas rätt enligt försäkringsavtalet utmätas för någonderas skuld, om

1) det efter att försäkringen tecknades har förflutit minst fem år när utmätningen verkställs, *det har avtalats att premier skall betalas i minst tio år och det under inget år har betalats mer än en femtedel av det sammanräknade premiebelopp som skulle ha förfallit till betalning, om premierna när försäkringen tecknades hade fördelats jämnt över tio år; en premieförhöjning som*

Gällande lydelse

2) det har avtalats att premier skall betalas i minst tio år och under inget år har betalats mer än en femtedel av det sammanräknade premiebelopp som skulle ha förfallit till betalning, om premierna när försäkringen tecknades hade fördelats jämnt över tio år; en premieförhöjning som beror på förändring i det index som anger kostnadsutvecklingen skall inte beaktas, eller om

3) försäkringen gäller endast dödsfall, och i premie inte för något år har betalats mer än två gånger den årliga premien.

Föreslagen lydelse

beror på förändring i det index som anger kostnadsutvecklingen skall inte beaktas, eller om

2) försäkringen gäller endast dödsfall, och i premie inte för något år har betalats mer än två gånger den årliga premien.

8 kap.

Försäkringsersättning vid skadeförsäkring

58 §

Underförsäkring

Bestämmelserna om underförsäkring i denna paragraf tillämpas i tillämpliga delar också om en försäkringstagare eller en försäkrad uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har lämnat felaktiga eller bristfälliga uppgifter om egendom eller ett intresse och man utgående från dessa uppgifter kommit överens om en lägre premie än om korrekta och fullständiga upplysningar skulle ha givits. En smärre avvikelse mellan de uppgifter som givits om egendomen eller intresset och de korrekta och fullständiga uppgifterna berättigar dock inte till sänkning av försäkringsersättningen.

9 kap

Tredje mans rätt vid skadeförsäkring

64 §

*Meddelande till innehavare av panträtt och
retentionsrätt i vissa fall*

Försäkringsgivaren skall sörja för att de kända panträtts- eller retentionsrättsinnehavare vars rätt avtalet eller åtgärden kännbart begränsar informeras om att ansvaret upphör eller om ett avtal eller en åtgärd som begränsar ansvaret. Försäkringsgivarens ansvar upphör eller avtalet eller åtgärden träder i kraft gentemot panträtts- eller retentionsrättsinnehavaren tidigast 14 dagar efter att meddelandet har avsänts till honom.

10 kap

Ersättningsförfarande

70 §

Utbetalning av ersättning

Försäkringsgivaren skall när försäkringsersättning betalas till en omyndig underrätta förmyndarnämnden på den omyndiges hemort, om ersättningen innefattar annat än ersättning för sådana kostnader eller förmögenhetsförluster som har orsakats av ett försäkringsfall.

72 §

Oriktiga upplysningar efter ett försäkringsfall

Om den som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat försäkringsgivaren oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för utredningen av försäkringsfallet och försäkringsgivarens ansvar, kan ersättningen till honom sänkas eller förvägras enligt vad som är

9 kap.

Tredje mans rätt vid skadeförsäkring

64 §

*Meddelande om att försäkringsgivarens
ansvar upphör eller begränsas*

Försäkringsgivaren skall sörja för att de kända, i 62 § avsedda försäkrade vars rätt avtalet eller åtgärden kännbart begränsar informeras om att ansvaret upphör eller om ett avtal eller en åtgärd som begränsar ansvaret. Försäkringsgivarens ansvar upphör eller avtalet eller åtgärden träder i kraft gentemot den i 62 § avsedda försäkrade tidigast 14 dagar efter att meddelandet har avsänts till honom *eller henne*.

10 kap.

Ersättningsförfarande

70 §

Utbetalning av ersättning

Försäkringsgivaren skall när försäkringsersättning betalas till en omyndig underrätta förmyndarmyndigheten på den omyndiges hemort om *ersättningens totala belopp är större än 1 000 euro och* ersättningen innefattar annat än ersättning för sådana kostnader eller förmögenhetsförluster som har orsakats av ett försäkringsfall.

72 §

Oriktiga upplysningar efter ett försäkringsfall

Om den som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat försäkringsgivaren oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för *bedömningen* av försäkringsgivarens ansvar, kan ersättningen till honom *eller henne* sänkas eller förvägras enligt vad som är skäligt

Gällande lydelse

skäligt med hänsyn till förhållandena.

73 §

Tidpunkten för ersättningsanspråk samt preskription

Ersättningsanspråk som grundar sig på försäkringsavtal skall riktas till försäkringsgivaren inom ett år efter att den som söker ersättning fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning och i varje fall inom tio år efter att försäkringsfallet inträffat. Med framläggande av ersättningsanspråk jämställs anmälan om försäkringsfallet.

Föreslagen lydelse

med hänsyn till förhållandena.

73 §

Tidpunkten för ersättningsanspråk samt preskription

Ersättningsanspråk som grundar sig på försäkringsavtal skall riktas till försäkringsgivaren inom ett år efter att den som söker ersättning fått kännedom om *försäkringens giltighetstid, försäkringsfallet och den skadepåföljd som föranletts av försäkringsfallet och som skall ersättas*. Ersättningsanspråk skall i varje fall göras senast inom 10 år efter försäkringsfallet eller, om försäkringen tecknats för personskador eller skadeståndsskyldighet, efter att skadepåföljden uppkommit. Med framläggande av ersättningsanspråk jämställs anmälan om försäkringsfallet.

74 §

Tid för väckande av talan samt forum

Talan med anledning av försäkringsgivarens ersättningsbeslut skall vid äventyr av att talerätten går förlorad väckas inom tre år efter att parten fått skriftligt besked om försäkringsgivarens beslut och om denna tidsfrist. Talan kan väckas också vid domstolen på kärandens hemort.

74 §

Tid för väckande av talan samt forum

Talan med anledning av försäkringsgivarens ersättningsbeslut *eller annat beslut som inverkar på försäkringstagarens eller den försäkrades ställning* skall vid äventyr av att talerätten går förlorad väckas inom tre år efter att parten fått skriftligt besked om försäkringsgivarens beslut och om denna tidsfrist. Talan kan väckas också vid domstolen på kärandens hemort. *I 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003) bestäms om avbrytande av en preskription av den anledningen att ett ärende anhängiggörs i Försäkringsnämnden eller något annat organ som avgör konsumenttvister.*

75 §

Försäkringsgivarens regressrätt

Vad som stadgas i 1 mom. gäller inte transportförsäkring. I försäkringsvillkoren för bilförsäkring kan regressrätten regleras

75 §

Försäkringsgivarens regressrätt

Försäkringsvillkoren får inte avvika från bestämmelserna i 1 och 2 mom. till nackdel för en tredje person om den tredje personen

enligt 20 § trafikförsäkringslagen.

är en privatperson eller en arbetstagare eller tjänsteman eller en annan fysisk person som i enlighet med 3 kap. 1 § i skadeståndslagen (412/1974) kan jämföras med dem. I försäkringsvillkoren för motorfordonsförsäkring kan dock regressrätten regleras i enlighet med 20 § i trafikförsäkringslagen.

Denna lag träder i kraft den 20.

Denna lag tillämpas

1) på försäkringar, om vilka har avtalats efter att lagen trätt i kraft,

2) på skadeförsäkringar som enligt 16 § 1 mom. fortsätter en försäkringsperiod i sänder, räknat från ingången av den försäkringsperiod som närmast följer efter att lagen trätt i kraft, och

3) på olycksfallsförsäkringar och sjukförsäkringar från ingången av den premieperiod som närmast följer efter att lagen trätt i kraft eller, om någon premieperiod inte avtalats, från ingången av ett kalenderår.

På andra försäkringar än de som avses i 2 mom. 2 eller 3 punkten och om vilka har avtalats innan denna lag trätt i kraft tillämpas 17 b §, 20 a §, 24 § 3 mom., 27 §, 41 §, 47 § 1—3 mom., 49 §, 70 § 2 mom., 72 § och 75 § 3 mom. i lagen.

På försäkringsfall som inträffat efter att lagen trätt i kraft tillämpas 73 § 1 mom. i lagen. Om försäkringsgivarens beslut fattats efter att lagen trätt i kraft tillämpas 74 § i lagen.

2.

Lag**om ändring av 35 § i äktenskapslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i äktenskapslagen av den 13 juni 1929 (234/1929) 35 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

35 §

Giftorätt äger dock ej rum i egendom, beträffande vilken så förordnats genom äktenskapsförord, gåvobrev eller testamente, ej heller i det, som trätt i stället för sådan egendom. Har tillika bestämts, att giftorätt skall vara utesluten jämväl i fråga om egendomens avkomst, lände det till efterrättelse.

Föreslagen lydelse

35 §

Giftorätt äger dock ej rum i egendom, beträffande vilken så förordnats genom äktenskapsförord, gåvobrev eller testamente *eller förmånstagarförordnande beträffande personförsäkringar*, ej heller i det, som trätt i stället för sådan egendom. Har tillika bestämts, att giftorätt skall vara utesluten *även* i fråga om egendomens avkomst, lände det till efterrättelse.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av 11 § i lagen om preskription av skulder**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 15 augusti 2003 om preskription av skulder (728/2003) 11 § 1 mom.
 1 punkten som följer:

Gällande lydelse

11 §

Rättsliga åtgärder som avbryter preskription

Preskriptionen av en skuld avbryts på det sätt som anges i 2 mom., om

1) borgenären väcker talan angående fordran mot gäldenären eller i fråga om fordran framställer ett krav vid domstol, konsumentklagonämnden eller vid något annat lagstadgat organ eller i ett förfarande där ett avgörande eller en rekommendation i ärendet kan meddelas,

Föreslagen lydelse

11 §

Rättsliga åtgärder som avbryter preskription

Preskriptionen av en skuld avbryts på det sätt som anges i 2 mom., om

1) borgenären väcker talan angående fordran mot gäldenären eller i fråga om fordran framställer ett krav vid domstol, konsumentklagonämnden eller vid något annat lagstadgat organ eller i ett förfarande där ett avgörande eller en rekommendation i ärendet kan meddelas, *eller vid ett organ som ingår i Europeiska kommissionens databas över organ som avgör konsumenttvister,*

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas också på en skuld vars rättsgrund uppstått före ikraftträdandet av lagen. Om ett ärende som gäller en skuld när lagen träder i kraft är anhängigt vid ett organ som ingår i Europeiska kommissionens databas över organ som avgör konsumenttvister, avbryts preskriptionen av skulden på det sätt som avses i 11 § vid lagens ikraftträdande.
